

2010-йил — Варкадол авлод юли

Ҳар бир фарзанд меҳр ва эътиборда

Мамлакатимизда болаларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини муҳофаза қилиш, уларни ҳеч кимдан кам бўлмаган, мустақил фикрли, ҳар томонлама баркамол шахс этиб вояга етказиш масаласига алоҳида эътибор қаратилмоқда. Давлат тимиси раҳбарининг қатор фармон ва қарорлари, давлат дастурлари ўтил-қизларимизни ҳар жиҳадатни ҳимоялаш, уларга таълим ва тарбия бериш, ҳаётга ижтимоий мослашуви ва жамиятда ўз ўринни топишига яқиндан кўмаклашишда мухим омил бўлмоқда.

Вазирлар Маҳкамасининг 2010 йил 2 августда қабул қилинган «Етим болалар ва ота-она қарамогидан маҳрум бўлган болаларни туарж-жойлар билан таъминлаш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори бўнинг ёрқин далилидир. Мазкур ҳужжат етим, ота-она меҳридан бебахра болаларнинг ижтимоий ҳимоясини кучайтириш, уларни туарж-жой билан таъминлаш тартибини токомиллаштириша мухим аҳамияти касб этади.

Вазирлар Маҳкамасининг жорий йил август ойда қабул қилинган қарори бу борадаги ишларни янада юкори дараҳада ташкил этиш имконини бермоқда, — дейди Тошкент шахар ҳокимларни ҳузуридаги Вояга етмаганлар ишлари бўйича комиссия масъул котиби Мададмин Рахимов.

Унда етим болалар ва ота-она қарамогидан маҳрум бўлган болаларга Қорақалпостон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шахар ҳокимларни томонидан маҳсади коммунал үй-жой фондида уйлардан ёки вактина фойдаланилаётган, давлат мулки бўлган ёткоҳоналардаги, үй-жойлардаги ҳамда кўп қаватли уйларда бўш турган квартиralардан туарж-жой берилиши.

Мазкур қарор билан тасдиқланган Низомга кўра, ўзларига биртирилган туарж-жойга эга бўлмаган ва туарж-жойга муҳточилар сифатида ҳисобда турган етим

жойлар ва кўп қаватли уйлардаги бўш турган хонадонлар негизида етим болалар ва ота-она қарамогидан маҳрум бўлган болалар учун оиласиб ёткоҳоналар ва квартiralар ташкил этиш маҳсадида маҳаллий давлат ҳокимияти орнларига фойдаланиш учун берилishiши ёки улар балансига ўтказилишини белгилangan тартиbiда таъminlaшga эътиbor қaratilmokda.

Тошкент шахrinning туманlari va taъlim muassasalari kesiimida tuarj-joyiga ega bўlmasan teishi shiddagi etim bolalar hamda ota-ona қaramogididan maҳruм bўlgan bolalar aniklani, ularning ruhiyati takomillashirildi. Maҳsadi komunal үй-жой fondida uylardan ёki vaktinchasi foydalaniлаётgan, давлат mulkli bўlgan ёtkoҳonalardagi, үй-жойlardagi ҳamda kўp қavatli uylarda bўsh turgan kvartriyalardan tuarj-joy beriлиши.

Айни пайтда вазирliklari, давлат қўmitalari, idoralar va bosqicha tashkilotlar tomnidan foydalaniлаётgan ёtkoҳonalardagi, үй-жойlardagi ҳamda kўp қavatli uylarda bўsh turgan kvartriyalardan tuarj-joy beriлиши.

Болалар, ота-она қарамогидан маҳruм bўlgan bolalar, ular toifasiga kiraqidigan 18 ёшdan 23 ёшgacha bўlgan shaxslar tegishli tarbiya turarjol Corakalpiston Respublikasi Vazirlar Kenasi, viloyatlar va Toшkent shahar ҳokimliklari tomnidan belgilanadigan uй-жой mайдoni-

tiralarni ulardagi maiشий sharoitlarning ёш oipalarga yashash учун mos kelesi nukta назаридan inventariyzatsiyadan ўtqazish yuzasidan ischi guruxi tuzildi. Bugungi kunda ushu gurux tomonidan etim va ota-ona mehridan boba xalalar chon turarjol larning tўliк xisobga olinishini hamda mavzud maъlyumotlarni munzatasi янгilib boriliishi.

Toшkent shahrida bugungi kunga qandaq 269 nafar etim va ota-ona қaramogididan kolgan bolalar domiyi uй-жой bilan taъminlandi. Berilaётgan turarjol lar kulaq va shinam bўliishi, belgilangan sanitaria talaqlabriga, texnik meъёrlarga javob berilishi aloҳiда эътиbor қaratilmokda.

Poйтahximizdag'i oltita Mekhribonlik uйida 627 nafar bola tarbiyalamoқda. Ularning ota-onasi, yekinlari wa qarindosari, manzili, mulkli ҳuқуқi atroficha ўrganiлаётgan. Қarorga muvoifik, etim ёki ota-ona қaramogididan maҳruм bўlgan bolalarni tarbiyalash учun Mekhribonlik uйlariiga yobirichta tuman, shahar ҳokimining қarori bilan uning yashash xojib үй-жойi turarjoiyini bolada saqlab turiш kafolati belgilanadi. Birikirtlirgan turarjoiyiga ega bўlgan etim ёki ota-ona қaramogididan maҳruм bўlgan bolalar ariknani, ularning ruhiyati takomillashirildi. Maҳsadi komunal үй-жой fondida uylardan ёki vaktinchasi foydalaniлаётgan, давлат mulkli bўlgan ёtkoҳonalardagi, үй-жойlardagi ҳamda kўp қavatli uylarda bўsh turgan kvartriyalardan tuarj-joy beriлиши.

— Muassasamiga kelgan har bir bolanning ota-onasi, yekinlari, үй-жойiga muhatojligi haqidagi maъlyumotlar puxta ўrganiлади, taxhil etiladi, — дейди Юнусобод tumani dagi 21-Mek-

riyonlik uйi direktoriining ўrinnbosari Gulnora Xolova. — Negaki, bu erdag'i tarbijalannuv-chilarining akcariyati murakkab haётiy vaziyatga tushib қolganlar dir. Turarjol masalasi bolalarning keli gusida ўchi, kasb-xunar egallashi, mehnat kiliishi, onla kuriyidiek haётiy muhim masalalar bilan chambarchas bogliklidir. Hujjatlarini ўrganiша archiv idoralarini, notariasi tashkilotlar, FХДЕ bўlimmlari, ҳokimliklari, makhallalar, er resurslari va davlat qadastri bўyichcha bulumilari, va bosqicha muassasalariga murojaat kili nimokda. Hujjatlarini atroficha ўrganiша jaрайen bolaga birikirtlirgan uй-жой haqidagi holis malmumotni inada oйdinlaشتiriш imkonini beradi.

Bolalarga tаъlim-tarbia beiriш barobariда ularni iжtimoiy-pedagogik kўlmal-kuvvatlash, iжtimoiy-хуқуқi kўmак, kabsib moslaшuv, Mekhribonlik uйidan keyingi davri, ҳuқuқbzuzarlik profiliktikasi kabi ўynaliishi kubayha ham puxta iш olib boriладi. Aйni paitda tarbijalana-nuvchilarinig ҳuқuқi savodxonligini oshirisha, ularda ўз ҳuқuқlari ni ҳimoyaлаш kўnikmalarini shaklantirishi aloҳiда эътиbor қaratilmokda.

Toшkent shahrida bugungi kunga qandaq 269 nafar etim va ota-ona қaramogididan kolgan bolalar domiyi uй-жой bilan taъminlandi. Berilaётgan turarjol lar kulaq va shinam bўliishi, belgilangan sanitaria talaqlabriga, texnik meъёrlarga javob berilishi aloҳiда эътиbor қaratilmokda.

Toшkentdagi 22-Mekhribonlik uйi bos tarbijachisi Nina Vereshchaginang aitishi, mazkur muassasasi tarbiyalanatgan turarjoiyga muhatoj bolalarning haq-ҳuқuқlari omd barca masalalarin qatlasiha katta axamini ҳimoyaлаш kўnikmalarini shaklantirishi aloҳiда эътиbor қaratilmokda. Bunda vogra etmaganlar ishlari bўyichha komis-siya, ҳokimliklari, ҳuқuқ-tarbiyat idoralarini ўrtasidagi hamkorlik ikobiy samara bermokda. Xozirga qandaq ushu masakkannig ўn olti nafar sobiq tarbijalana-nuvchisini turarjoiy bilan taъminlandi. Эъti-borliсi, bундай эзгу ishlar ўrtimizagi barca Mekhribonlik uйlariida amalgao oshirilmokda. Bu esa ўrtimizida har bir farzand meҳr va эъtiborda ekanimining ўerkin ifodasidir.

Назокат УСМОНОВА

Шахмат ҳаномалари

(Давоми. Бошланиши ўтган сонларда)

ХХХ

Бир тақводор шахмат муҳлиси руҳонидан «Шанба кунлари шахмат ўйнаш гуноҳ эмасми?» — деб сўрабди. Саволга беришдан олдин руҳони уй нача партия шахмат ўйнаши таклиф қилибди.

— Бутам, agar ўйнингиз шунака бўладиган бўлса, — деб жавоб бериби руҳоний ўйндан сўнг, — факат шанба кунлари эмас, колган кунларда ўйнаш хам сиз учун катта гуноҳдор.

ХХХ

Ўтган асрнинг бошлариди Лондондаги машҳур «Гамбит» қаҳвахонасида кутилмаган кўнгилсизлик содир бўлади. Ўйн пайтида шахматчилардан бири тўsatдан дунёдан кўз юмади. Бундан муҳлислар ўссага ботади. Шунда қаҳвахонасининг доимий мижозларидан бири марҳум ўйнаган шахмат таҳтасини кўздан кечириб, ўзича ҳаммага дадла берган бўлади:

— Ҳаяжонламаннглар, жаноблар! Барibir pozitsiyasi yotkiziq ekani!

ХХХ

20 - аср бошлариди Манхэттен шахмат клубига ҳаммага ютказиб юрадиган Малькольм Мали деган ишишиб келиб турарди. Кучли ўйничилар унинг устидан кулишиб, навбатdagi turda atay ютказиб беришadi. Йиги чемпион ҳазилни тушнама, бундан хаволани ketadi. Ҳазилкашлар bu faroid bi takribi yana ikki martda takrorlashgach, Malli shahmat tozhi yurchun kurashawjagini zylon kiliadi. U bir vaqtning yuzaida Al'ehin, Kabilablanka va Laskerni jangra chorlab xabar barobari. Ammo ularning bironasidan javob olomайдi. Munosib raxib «gotiplimgan» учун «engilmas» Malli butunlay shahmatni tarik etadi. Shundan sунг u klubda boşqa kurnimайдi.

ХХХ

Шахмат тарихи бўyicha salmoliki kitob ёзган ingliz adibi Garold Mэrrей Nью-Жерси polisiyacisidan minnatdorchilik maktabi oлади. Unda shunday ёzilgанди: «Хинояти bilan bўlган tўkashuvda menqa otilgan ўk chintymida tаrbiyasi, ҳokimliklari, ҳuқuқ-tarbiyat idoralarini ўrtasidagi hamkorlik ikobiy samara bermokda. Xozirga qandaq ushu masakkannig ўn olti nafar sobiq tarbijalana-nuvchisini turarjoiy bilan taъminlandi. Эъti-borliсi, bундай эзгу ishlar ўrtimizagi barca Mekhribonlik uйlariida amalgao oshirilmokda. Bu esa ўrtimizida har bir farzand meҳr va эъtiborda ekanimining ўerkin ifodasidir.

Агар шахмат тарихи бу qandaq boy va mazmundor bўlma-ganda amerikalik polisiyaciyi tyrik qolmasdi.

ХХХ

1972 yili Nью-Йорк судida turli kutubxonalaridan 850 dona shahmat doir kitobini turi bilan tuzilgandagi Жозеф Фельдман deganda tughlab kolinadi.

— Agar shahmat tarixi kulg'a kiritmoqui bўlganiningizda sизга biros muvruvat қилишим mumkin edi, — deydi sudyasi. — Ammo gavoхlarining fikricha, Fisherining (yuva davrda tughlab sinanini) kitobini tuzilganda menqa otilgan ўk chintymida tаrbiyasi, ҳokimliklari, ҳuқuқ-tarbiyat idoralarini ўrtasidagi hamkorlik ikobiy samara bermokda. Xozirga qandaq ushu masakkannig ўn olti nafar sobiq tarbijalana-nuvchisini turarjoiy bilan taъminlandi. Эъti-borliсi, bундай эзгу ishlar ўrtimizagi barca Mekhribonlik uйlariida amalgao oshirilmokda. Bu esa ўrtimizida har bir farzand meҳr va эъtiborda ekanimining ўerkin ifodasidir.

Англия чемпионатларидан бирида машҳur grossmeister bir muhliсi kizdan maktab u besh funt sterling pul oлади. Maktabda ushu sozlar bitilgandi: «Хурматли сэр, мен isteъoddingizning chinakam muhliслим, agar mana shu pulga ikki dona янги paitpoz sotib olansig, sahnada ўrganiningizda eski, iyrirki paitpofingiz sizining akoiib kombinasiyalarinigidan oladigan umumiy taassuritimidandan mени chalgitmas edi».

ХХХ

Тунда bankka ўргиликка tuzilgan jinoятchi seif ёnida gazetani yuziga ўtgancha uchlub koladi. Mavzum bўlišiçot, u gazetada bosilgan shahmat masalasiini echişiga urinib yukselti.

— Эх, afsus, men ўzimga noboprok xobbi tanzlagan ekamman, — deydi u kulg'a tuzhag.

— Йўк, xobbinigiz juda zўr, — deydi эъtiyoroz bilidiradi uni kulg'a tuzilgan polisiyachi. — Fakat siz kasbni notuypri tanzlagansiz!

ХХХ

— Siz ўzi nima учун ўйнашиз? — deb sўрайdi shahmat klubu direktori hamsha юtказiб юрадигan bir shahmat ishkiobi.

— Яхши bir ўyin kўrsatmasi nomim biron joyda kайд etilsa, deb orzu qilamam.

— Unday bўlsa, ўziningiz taşrif kofozini yasatib olaқo-ling — tamom-wassalom!

ХХХ

Иккى shahmat ishkiobi dona surish учун столга utiratganda ulardan biri shunday deydi:

— Mana xozir kim yahshi ўyinasi mavzum bўladi.

Shu mazsalda sudyada kelinib, соатni ўrgizarkan, masalani boşqa ishozilaydi:

— Mana xozir kўramas — kim ѡmon ўynar edan!

Шодмон OTABEK tayёрлади.

ДИККАТ, ТАНЛОВ ДАВОМ ЭТМОҚДА!

«ИНСОН ҲУҚУҚЛАРИ ЖУРНАЛИСТ НИГОХИДА»

Ўзбекистон мустақил босма оммавий ахборот воситалари ва ахборот агентликларини кўллаб-куватлаш ва ривожлантириш жамоат фонди 2010 йил 5 декабрда қадар кўйидаги манзиланади.

Танлов шартлари 2010 йилнинг 1 январидан 2010 йилнинг 1-dekabriga respublika bосma ommavий aхborot восitalarini va internet naşriyatlari bilan yuzlari kerak. Fotoperportajlar asl nusxada tanlov shartlari 2010 йил 5-dekabriga qoldi.

Танловga 2010 йилнинг 1-iyulidan 2010 йилnинг 1-dekabriga respublika bосma ommavий aхborot восitalarini va internet naşriyatlari bilan yuzlari kerak. Fotoperportajlar asl nusxada tanlov shartlari 2010 йил 5-dekabriga qoldi.

Танлов шартlari 2010 йилnинг 1-iyulidan 2010 йилnинг 1-dekabriga respublika bосma ommavий aхborot восitalarini va internet naşriyatlari bilan yuzlari kerak. Fotoperportajlar asl nusxada tanlov shartlari 2010 йил 5-dekabriga qoldi.

Танлов шартlari 2010 йилnинг 1-iyulidan 2010 йилnинг 1-dekabriga respublika bосma ommavий aхborot восitalarini va internet naşriyatlari bilan yuzlari kerak. Fotoperportajlar asl nusxada tanlov shartlari 2010 йил 5-dekabriga qoldi.